باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس : **علوم و فنون ادبی ۳**	رشته :**ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع:**۸ صبح**	نام و نام خانوادگی:
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحه: **۵**	تاریخ امتحان: **۱۳۹۹/۰۶/۱۱**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان **روزانه** سراسرکشوردر**نوبت شهریور** ماه سال **۱۳۹۹**			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

بخش الزامی

(دانش آموزان عزیز به سؤالات ۱ تا ۲۴ (برای کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید.)

الف **تاریخ ادبیات (۱/۵ نمره)**

۱- یک اثر از « ملک الشعرای بهار» نام ببرید . ۰/۲۵

۲ -کدام یک از جمله های زیر درست است ؟ ۰/۲۵

الف) « فتحعلی خان صبای کاشانی » ، پرچمدار بازگشت ادبی است .

ب) « میرزاده عشقی » پرچمدار بازگشت ادبی است .

۳- کدام یک از عوامل زیر بر ادبیات عصر بیداری مؤثر نبود ؟ ۰/۲۵

الف) رواج صنعت چاپ و روزنامه نویسی ب) تأسیس مدرسه دارالفنون

ج) کوشش عباس میرزا در روی آوردن به دانش و فنون نوین د) عدم توجه روشنفکران به شعر و شاعری

۴- متن زیر چه کسی را معرفی می کند ؟ ۰/۲۵

« نام پدرش یوسف اعتصام الملک آشتیانی است .اوج سخن او درقطعات اوست که در آن ها به شیوه«انوری»و«سنایی» توجه دارد . برخی از اشعارش به صورت « مناظره » میان دو انسان ، جاندار یا شیء است او به مضامین اخلاقی ، پند و اندرز هم توجه دارد . »

۵- هر یک از آثار در ستون « الف » به کدام یک از پدید آورندگان آن در ستون « ب » مربوط است . (یک مورد در ستون « ب » اضافی است .) ۰/۵

الف	ب
۱) مدار صفر درجه	جلال آل احمد
۲) خسی در میقات	اسماعیل فصیح
	احمد محمود

ب **سبک شناسی (۱/۵ نمره)**

۶- کدام یک از واژه های داخل کمانک درست است ؟

الف) از بارزترین شاخصه های زبان شعر عصر بیداری (سادگی،پیچیدگی) است . ۰/۲۵

ب)از شاخه های ارزنده ای که در نثر عصر بیداری چشم نواز است ،(طنز سیاسی - اجتماعی ،طنز اخلاقی) است . ۰/۲۵

ج) شاعری که بااستفاده ازواژه ها و اصطلاحات موسیقی عامیانه شعرمی سرود(ادیب الممالک فراهانی ، عارف قزوینی) بود . ۰/۲۵

۷- در جاهای خالی واژگان مناسب بنویسید.

الف) نگرش شاعران و نویسندگان در شعر مشروطه ، از کلی نگری و ذهنیت گرایی به جزئی نگری و ..... تغییر پیدا کرد . ۰/۲۵

ب) «نثر فارسی» حتی پیشتازتر از «شعر فارسی» در دوره بیداری ، قید و بندهای نثر ..... را کنار می گذارد . ۰/۲۵

۸- یکی از درون مایه های شاخص« شعر عصر بیداری »را بنویسید. ۰/۲۵

ادامه سوالات در صفحهٔ دوم

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی www.kanoon.ir

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس : **علوم و فنون ادبی ۳**	رشته :**ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع:**۸ صبح**	نام و نام خانوادگی:
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحه: **۵**	تاریخ امتحان: **۱۳۹۹/۰۶/۱۱**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه سراسرکشوردر نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

ج **موسیقی شعر (۵ نمره)**

۹- برای هر یک از ابیات زیر ، یکی از وزن های داخل کمانک را انتخاب کنید .

(همسان یک پایه ای – ناهمسان – همسان دو لختی)

الف) پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ولی گوش کشیده است از آن گوش به من نمی کند ۰/۲۵

ب) نسیم صبح را گفتم که با او جانبی داری کز آن جانب که او باشد ،صبا عنبر فشان آید ۰/۲۵

ج) در دام فتاده آهویی چند محکم شده دست و پای در بند ۰/۲۵

۱۰- بیت : « به حسن خُلق و وفا کس به یار ما نرسد تو را در این سخن انکارکار ما نرسد »

الف) تقطیع هجایی کنید . ب) نشانه های هجایی آن را بگذارید . ج) وزن این بیت را بنویسید. ۲/۲۵

۱۱-کدام یک از کلمات «تک هجایی» زیر، ممکن است در صورت اضافه شدن به کلمهٔ دیگری «کوتاه » شود ؟ ۰/۲۵

الف) دو ب) سو ج) جو د) مو

۱۲- اختیار« وزنی »بیت :« سرو را مانی ولیکن سرو را رفتار نه ماه را مانی ولیکن ماه را گفتار نیست » را بنویسید . ۰/۵

۱۳- با توجه به بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید .

« یاد باد آن که ز ما وقت سفر یاد نکرد به وداعی دل غمدیدهٔ ما شاد نکرد » ۰/۵

الف) اختیار «زبانی» مصراع اول را مشخص کنید . ۰/۵

ب) دررکن اول بیت ،کدام اختیار «وزنی» به کار رفته است ؟

۱۴- برای بیت زیر کدام وزن ، « ترجیح» دارد؟ ۰/۲۵

« دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند از گوشهٔ بامی که پریدیم ، پریدیم »

الف) مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن ب) مُستفعلُ مُستفعلُ مُستفعلُ مُستف

د **زیبایی شناسی (۵ نمره)**

۱۵- درهریک از بیت‌های گروه« الف»کدام آرایهٔ ادبی گروه « ب» به کار رفته‌است ؟(قسمت« ب»یک مورد اضافه است). ۱

« الف »	« ب »
۱)هرگز وجود حاضر غایب شنیده ای؟ من در میان جمع و دلم جای دیگر است	ایهام
۲)اگر سنت اوست نوآوری ، نگاهی هم از نو به سنت کنیم	اغراق
۳) دل و کشورت جمع و معمور باد زملکت پراکندگی دور باد	متناقض نما
۴)آن فرومایه هزار من سنگ بردارد وطاقت یک حرف نمی آرد	تضمین
	لف و نشر

۱۶- بیت زیر به چه داستانی «تلمیح »دارد ؟

« گفت آن یار کزو گشت سرِ دار بلند جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد » ۰/۵

۱۷- کدام یک از عبارت های زیر درست و کدام نادرست است ؟

الف) در بیت:حافظ از جور تو ،حاشا که بگرداند روی / « من از آن روز که در بند توأم،آزادم» آرایهٔ« تضمین » وجود دارد. ۰/۲۵

ب) آرایهٔ بیت :« سر من مست جمالت، دل من خام خیالت گهر دیده نثار کف دریای تو دارد » « متناقض نما » است. ۰/۲۵

ج) در شعر :« می شناسمت/چشم های تو میزبانِ آفتابِ صبحِ سبزِباغ هاست/ می شناسمت » آرایهٔ« اغراق »وجود دارد. ۰/۲۵

د) بیت : « نه خدا توانمش خواند ، نه بشر توانمش گفت متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را » آرایهٔ« تلمیح» ندارد. ۰/۲۵

ادامه سوالات در صفحهٔ سوم

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی www.karnoon.ir

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس : **علوم و فنون ادبی ۳**	رشته :**ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع:**۸ صبح**	نام و نام خانوادگی:
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحه: **۵**	تاریخ امتحان: **۱۳۹۹/۰۶/۱۱**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه سراسرکشوردر نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	۱۸- با توجه به ابیات زیر، به پرسش ها پاسخ دهید .	
	۱- منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش من انس به سرو و گل و بادام گرفتم	
	۲- روی و چشمی دارم اندر مِهر او کاین گهر می ریزد آن زَر می زند	
	الف) در کدام بیت« لف و نشر نامرتب» (مشوش) به کار رفته است ؟	۰/۲۵
	ب) در چه صورتی « لف و نشر » نامرتب (مشوش) ایجاد می شود ؟	۰/۵
	ج) به غیر از« لف و نشر» چه آرایهٔ مشترکی در این دو بیت به کار رفته است ؟	۰/۲۵
	۱۹- در بیت : « روی خوبت آیتی از لطف بر ما کشف کرد زان زمان جز لطف و خوبی نیست در تفسیر ما »	
	الف) کدام واژه ،آرایهٔ« ایهام تناسب » به وجود می آورد ؟	۰/۲۵
	ب) دو معنی این واژه را بنویسید .	۰/۵
	ج) این واژه با کدام یک از کلمات بیت « تناسب » دارد ؟	۰/۲۵
	۲۰- در کدام یک از ابیات زیر آرایهٔ« تضاد » وجود دارد؟	۰/۵
	الف) فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی اگر می دید معراج ز پا افتادن ما را	
	ب) اینکه گاهی می زدم بر آب و آتش خویش را روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع	
	ج) ما با توایم و باتو نه ایم؛ اینت بوالعجب در حلقه ایم با تو و چون حلقه بر دریم	
	د) چیست این سقفِ بلندِ سادهٔ بسیار نقش هیچ دانا زین معّمادر جهان آگاه نیست	
هـ	**نقد وتحلیل نظم ونثر (۳نمره)**	
	۲۱- یک ویژگی« فکری» شعر « عارف قزوینی » را در ابیات زیر بنویسید .	۰/۵
	« نالهٔ مرغ اسیر این همه بهر وطن است مَسلک مرغ گرفتار قفس،همچو من است »	
	« جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدَر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است »	
	۲۲- با توجه به متن زیر از « سید محمد علی جمالزاده »به پرسش ها پاسخ دهید .	
	« شب عید نوروز بود و موقع ترفیع رتبه ، در اداره با هم قطارها قرار و مدار گذاشته بودیم که هرکس اول ترفیع رتبه یافت، به عنوان ولیمه کباب غاز صحیحی بدهد ؛ زد و ترفیع رتبه به اسم من در آمد.عیالم گفت : « تنها همان رتبه های بالا را وعده بگیر و مابقی را خط بکش و بگذار سماق بمکند . »	
	الف)یک ویژگی مهم « سبک نویسندگی جمالزاده » را در این عبارت بنویسید .	۰/۵
	ب) یک« کنایه» از متن بالا بیابید و مفهوم آن را بنویسید .	۰/۵
	۲۳- دو ویژگی شعر « ققنوس »، سرودهٔ« نیما یوشیج » را از نظر« قالب» بنویسید .	۰/۵
	« ققنوس، مرغ خوش خوان، آوازهٔ جهان / آواره ماند از وزش بادهای سرد / بر شاخ خیزران / بنشسته است فرد بر گرد او به هر سر شاخی پرندگان / او ناله های گمشده ترکیب می کند .»	
	۲۴- با توجه به سرودهٔ زیر از « سلمان هراتی »، شاعر انقلاب اسلامی، به پرسش های مربوط به آن پاسخ دهید.	
	۱-« دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ امروز خورشید در دشت ،آیینه دار من و تو »	
	۲-« این فصل، فصل من و توست، فصل شکوفایی ما برخیز با گـل بخوانیم اینک بهـار من و تو »	
	الف) دو ویژگی « ادبی » بیت« یک» را بنویسید .	۰/۵
	ب) دو ویژگی« زبانی »بیت« دو»چیست ؟	۰/۵
	ادامه سوالات در صفحهٔ چهارم	

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی
www.kanoon.ir

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس : **علوم و فنون ادبی ۳**	رشته :**ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع:**۸ صبح**	نام و نام خانوادگی:
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحه: **۵**	تاریخ امتحان: **۱۳۹۹/۰۶/۱۱**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه سراسرکشوردر نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

بخش انتخابی

دانش‌آموزان عزیز برای کسب ۴نمره، از سؤالات ۲۵ تا ۴۰ فقط ۸ سوال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.

۲۵ - در جاهای خالی کلمات مناسب بنویسید . ۰/۵

الف) بیت زیر نمونه ای از اشعار ..... سید اشرف الدین گیلانی « نسیم شمال » است .

« غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم خوش حمایت می کنی از شرع قرآن ای قلم

ب) در عصر« مشروطه» بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان های ..... بود .

۲۶- موضوع منظومهٔ « حیدربابایه سلام » ،سرودهٔ « استاد شهریار» چیست ؟ ۰/۵

۲۷- متن زیر از کتاب « چرند و پرند » نوشتهٔ «دهخدا»در دوره« بیداری» است ؛ دو ویژگی «زبانی» آن رابنویسید . ۰/۵

« باری ، چه دردسر بدهم ؟ آن قدر گفت وگفت و گفت تا ما را به این کار وا داشت.حالا که می بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده،تمام آن حرف ها یادش رفته.تا به یک ژاندارم چشمش می افتد، رنگش می پرد. هی می گوید: امان از هم نشین بد. »

۲۸- واژهٔ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید . ۰/۵

الف) زبان و واژگان شعری در قصاید دوره انقلاب به سبک (خراسانی، هندی) نزدیک است .

ب) مخاطب شعر در ادبیات معاصر (روشنفکران ، عامه مردم) هستند .

۲۹- در بیت: « چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست سخن شناس نه ای جان من خطا اینجاست »

اختیار وزنی « ابدال » در کدام قسمت آن به کاررفته است ؟ ۰/۵

۳۰- وزن بیت: « درد عشقی کشیده ام که مپرس زهر هجری چشیده ام که مپرس » چیست ؟ ۰/۵

الف) فاعلاتن مفاعلن فعلن ب) مفتعلن فاعلاتُ فع

۳۱- نام « بحر» بیت زیر را بنویسید . ۰/۵

« روزگار است این که گه عزت دهد گه خوار دارد چرخ بازیگر از این بازیچه ها بسیار دارد »

۳۲- با توجه به قسمت مشخص شده در شعر زیر، به پرسش های مربوط به آن پاسخ دهید . ۰/۵

« و به آنان گفتم / هر که در حافظهٔ چوب ببیند باغی ، / صورتش در وزش بیشهٔ شور ابدی خواهد ماند . / هر که با مرغ هوا دوست شود ، / خوابش آرام ترین خواب جهان خواهد بود . »

الف) چند پایه آوایی وجود دارد ؟ ب) یک هجای کشیده بیابید و بنویسید . ۰/۵

۳۳- با ذکر یک دلیل ثابت کنید در بیت زیر آرایهٔ « متناقض نما » به کاررفته است .

« ز کوی یار می آید نسیم باد نوروزی از این باد ار مدد خواهی، چراغ دل بر افروزی »

۳۴- آرایهٔ مناسب هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید . ۰/۵

الف) بی مِهر رخت روز مرا نور نمانده است وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده است (اسلوب معادله – ایهام)

ب) گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا (تلمیح – تشبیه)

۳۵- چگونه به آرایهٔ « حس آمیزی » در بیت زیر پی می برید ؟ ۰/۵

« بر لب کوه جنون خندهٔ شیرین بهار نقش زخمی است که از تیشهٔ فرهاد شکفت »

« ادامه سوالات در صفحه پنجم »

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی www.kanoon.ir

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس : **علوم و فنون ادبی ۳**	رشته :**ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع:**۸ صبح**	نام و نام خانوادگی:
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحه: **۵**	تاریخ امتحان: **۱۳۹۹/۰۶/۱۱**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه سراسرکشوردر نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	۳۶- برای هر یک از ابیات زیر یک آرایهٔ ادبی بنویسید .	۰/۵
	الف) عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را	
	ب) رسم بد عهدی ایام چو دید ابر بهار گریه اش بر سمن و سنبل و نسرین آمد	
	۳۷- دو ویژگی سطح « فکری » ابیات زیر را بنویسید .	۰/۵
	« از مُلک ادب حکم گزاران همه رفتند شو بار سفر بند که یاران همه رفتند	
	یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران تنها به قفس ماندو هَزاران همه رفتند	
	۳۸- شعر زیر از مجموعهٔ « زمستان » سرودهٔ «اخوان ثالث» است ؛ دو ویژگی شعری این شاعر را بنویسید .	۰/۵
	« سلامت را نمی خواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است / وگر دست محبت سوی کس یازی، به اکراه آورد دست از بغل بیرون / که سرما سخت سوزان است . »	
	۳۹- کدام یک از عبارت های زیر ویژگی « ادبی » و کدام یک ویژگی « زبانی » شعر «ادبیات معاصر» است ؟	۰/۵
	الف) لغات و ترکیبات امروزی و جدید وارد شعر شده است .	
	ب) صور خیال جدید و نو هستند و تکرار تصاویر شاعران دوره قبل نیستند .	
	۴۰- وزن بیت زیر از تکرار چهار بار ..... پدید آمده است :	۰/۵
	« به پایان آمد این دفتر ،حکایت همچنان باقی است به صد دفتر نشاید گفت حسب الحال مشتاقی»	
	فرجامتان نیک باد جمع نمره	۲۴

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی
www.kanoon.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس:**علوم و فنون ادبی ۳**	رشته:**ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع:**۸ صبح**
پایه دوازدهم دورهٔ دوم متوسطه		**تاریخ امتحان :۱۱ /۶/ ۱۳۹۹**
دانش آموزان روزانه، سراسرکشور درنوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		**مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu**

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) تاریخ ادبیات(۱/۵نمره) تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران ، سبک شناسی ، تاریخ تطور نظم فارسی ، دیوان اشعار (ذکر یک مورد) ۰/۲۵ص ۱۶	۰/۲۵
۲	« الف» یا « فتحعلی خان صبای کاشانی » پرچمدار بازگشت ادبی است ۰/۲۵ ص ۱۳	۰/۲۵
۳	« د » یا « عدم توجه روشنفکران به شعر و شاعری ۰/۲۵ ص ۱۴	۰/۲۵
۴	پروین (رخشنده) اعتصامی ۰/۲۵ ص ۷۰	۰/۲۵
۵	۱-احمد محمود ۰/۲۵ ص ۷۸ ۲- جلال آل احمد ۰/۲۵ ص ۷۴	۰/۵
۶	ب) سبک شناسی(۱/۵) نمره الف) سادگی ۰/۲۵ ص ۴۲ ب) طنز سیاسی – اجتماعی ۰/۲۵ ص ۴۶ ج) عارف قزوینی ۰/۲۵ ص ۴۲- ۴۳	۰/۷۵
۷	الف) عینیت گرایی (عینی بودن) ۰/۲۵ ص ۴۴ ب) مصنوع و فنی ۰/۲۵ (اگر دانش آموز یک مورد را هم بنویسید نمره تعلق می گیرد . ص ۴۵	۰/۵
۸	«آزادی ، وطن ، قانون ، تعلیم و تربیت جدید ، توجه به مردم ، دانش ها و فنون نوین ۰/۲۵ ص ۴۴ (ذکر یک مورد کافی است .) (همکاران محترم به مفاهیم مشابه نمره تعلق می‌گیرد.)	۰/۲۵
۹	ج) موسیقی شعر (۵نمره) الف) همسان دو لختی ۰/۲۵ ص ۵۳ ب) همسان یک پایه ای ۰/۲۵ ص ۵۰ ج) ناهمسان ۰/۲۵ ص ۵۲ (همکاران محترم توجه فرمایند در این قسمت ذکر « یک پایه ای » و « دو لختی » در پاسخ نامه مهم است و صرفا با ذکر« همسان » نمره تعلق نمی گیرد .)	۰/۷۵
۱۰	<table><tr><td>تقطیع هجایی</td><td>ب</td><td>حس</td><td>ن</td><td>خل</td><td>قُ</td><td>و</td><td>فا</td><td>کس</td><td>ب</td><td>یا</td><td>ر</td><td>ما</td><td>نَ</td><td>رَ</td><td>سَد</td><td rowspan="2">۰/۷۵</td></tr><tr><td>تقطیع هجایی</td><td>ت</td><td>را</td><td>دَ</td><td>رین</td><td>س</td><td>خ</td><td>نن</td><td>کا</td><td>ر</td><td>کا</td><td>ر</td><td>ما</td><td>نَ</td><td>رَ</td><td>سَد</td></tr><tr><td>نشانه های هجایی</td><td>u</td><td>–</td><td>u</td><td>–</td><td>u</td><td>u</td><td>–</td><td>–</td><td>u</td><td>–</td><td>u</td><td>–</td><td>u</td><td>u</td><td>–</td><td>۰/۷۵</td></tr><tr><td>وزن</td><td colspan="3">مفاعِلُن</td><td colspan="4">فعلاتن</td><td colspan="4">مفاعِلُن</td><td colspan="3">فعلن</td><td>۰/۷۵</td></tr></table>	۲/۲۵
۱۱	« ب » یا « سو » ۰/۲۵ ص ۵۳	۰/۲۵
۱۲	بلند بودن هجای پایان مصراع ها (هجای پایانی مصراع ها چه کوتاه باشد، چه کشیده ، همواره بلند به حساب می آید و با علامت (–) نشان داده می شود .) ۰/۵ ص ۸۳-۸۴ (همکاران محترم اگر دانش آموز هر یک از این مفاهیم را برساند پاسخ درست است .)	۰/۵
۱۳	الف) امکان حذف همزه ۰/۵ (در هجای چهارم مصراع اول ، یا / د / با / دان اگر دانش آموز فقط هجا را بیان کرد ۰/۲۵ نمره تعلق گیرد . ص ۸۴ ب) آوردن « فاعلاتن » به جای « فعلاتن » ۰/۵ ص ۸۴	۰/۵ ۰/۵
۱۴	« ب » یا « مستفعل مستفعل مستفعل مستف » ۰/۲۵ ص ۲۷	۰/۲۵
۱۵	زیباشناسی (۵نمره) ۱- متناقض نما ۰/۲۵ ص ۶۰ ۲)ایهام ۰/۲۵ ص ۹۰ ۳- لف و نشر ۰/۲۵ ص ۶۲ ۴) اغراق ۰/۲۵ ص ۹۲	۱
۱۶	یاد آوری داستان « بر دار کردن حسین بن منصور حلاج » عارف بزرگ قرن چهارم ۰/۵ ص ۳۲	۰/۵

www.kanoon.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس:**علوم و فنون ادبی ۳**	رشته:**ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع:**۸ صبح**
پایه دوازدهم دورهٔ دوم متوسطه		**تاریخ امتحان :۱۱ /۶/ ۱۳۹۹**
دانش آموزان روزانه، سراسرکشور درنوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		**مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu**

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۷	الف) درست ۰/۲۵ ص ۳۳ ب) نادرست ۰/۲۵ ص ۳۰ ج) درست ۰/۲۵ ص ۸۹ د) نادرست ۰/۲۵ ص۳۲	۱
۱۸	الف) بیت (دو) یا « روی و چشمی دارم اندر مهر او کاین گهر می ریزد آن زَر می زند » ۰/۲۵ ص ۵۹ ب) اگر ارتباط لف ها با نشر ها نا منظم باشد ، لف و نشر نامرتب(مشوش) خواهد بود . ۰/۵ (و یا هر پاسخ مشابه دیگر) ص ۵۸ ج) مراعات نظیر (تناسب) ۰/۲۵ ص ۵۸ -۵۹	۱
۱۹	الف) آیت ۰/۲۵ ب) نشانه ۰/۲۵ آیه ۰/۲۵ ج)تفسیر ۰/۲۵ ص ۹۱	۱
۲۰	« ب » یا « این که گاهی می زدم بر آب و آتش خویش را روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع ۰/۵ ص۵۹	۰/۵
۲۱	هـ) نقد وتحلیل نظم ونثر(۴نمره) (به پاسخ ها و مفاهیم مشابه و درست دیگر نمره تعلق می گیرد) در شعر « عارف قزوینی » مضامین وطن دوستی ، مبارزه با دشمنان وطن، سوز و شور عشق و دردمندی نسبت به میهن، بر انگیختن مردم ، آزادی خواهی ۰/۵ ص ۱۷	۰/۵
۲۲	الف) کاربرد کلمات عامیانه و متداول در نثر ، نزدیکی کلام به طبع خوانندگان ، کاربرد کنایات ، جملات کوتاه و.. (ذکر یک مورد کافی است .) ۰/۵	۰/۵
	ب) خط بکش : کنایه از حذف کن سماق بمکند : کنایه از انتظار بکشند (ذکر یک مورد کافی است .) ۰/۵ ص ۷۴	۰/۵
۲۳	این شعر در قالب شعر نو (نیمایی) سروده شده است که در آن یکسانی مصراع ها از نظر تعداد هجا ها شرط نیست و شعر وزن و قافیه دارد . ۰/۵ ص ۸۲	۰/۵
۲۴	الف) دیروز و امروز : تضاد و مجاز - خورشید آیینه دار من و توست : تشبیه – کلمات : « باغ ، داغ » و « من ، چمن » : جناس – باغ : استعاره از ایران ، غربتی که در محیط ایران وجود داشت – دشت : استعاره از کشور و وطن – غربت باغ : اضافه استعاری (ذکر دو مورد کافی است .) ۰/۵ ب) بیت پنج جمله است . این فصل : نهاد - فصل من و تو : مسند : فعل جمله پنجم به قرینه حذف شده است . ذکر دو مورد کافی است . ۰/۵ ص ۷۸ (یا هر مورد صحیح دیگر)	۱
	بخش انتخابی : **همکاران محترم مصحح توجه کنند ، اگر دانش آموزان به بیش از ۸سوال انتخابی پاسخ داده باشد فقط ۸سوال اول را تصحیح نمایید .**	
۲۵	الف) انتقادی ۰/۲۵ ص ۱۶ ب) تاریخی ۰/۲۵ ص ۱۹	۰/۵
۲۶	شاعر در این منظومه با شیفتگی تمام از اصالت فرهنگی و زیبایی های روستای زادگاهش یاد می کند . ۰/۵ ص ۷۱	۰/۵
۲۷	این متن از نظر زبانی ساده و دور از تعابیر پیچیده و به زبان محاوره ای و عامیانه نزدیک است . جملات کوتاه وکنایی استفاده شد . واژه فرانسوی « ژاندارم در آن به کاررفته است . » (همکاران محترم به ویژگی های زبانی دیگر هم نمره تعلق می گیرد .) ۰/۵ ص ۶۵	۰/۵
۲۸	الف) خراسانی ۰/۲۵ ص ۹۹ ب) عامه مردم ۰/۲۵ ص ۹۷	۰/۵
۲۹	شاعر درهجای سیزدهم از رکن پایانی مصراع دوم ، هجای بلند« این » را معادل با دو هجای کوتاه« کِ ، خَ » در رکن پایانی مصراع اول قرارداده است ، بنابراین (uu -) ابدال دارد . ۰/۵ ص ۸۵	۰/۵
۳۰	« الف) یا « فاعلاتن مفاعلن فعلن » ۰/۵ ص ۲۲	۰/۵
۳۱	رمل ۰/۵ ص ۱۰۸ -۱۰۷ -۰/۵	۰/۵
۳۲	الف) چهار پایه آوایی (چهارده هجا) ۰/۲۵ ب) « رام » ، فعل « بود » در اصل هجای کشیده است و چون در هجای آخربیت قرار گرفت مطابق با اختیارات شاعری هجای بلند تلفظ می شود. ۰/۲۵ ص ۱۱۱	۰/۵

www.kanoon.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس:**علوم و فنون ادبی ۳**	رشته:**ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع:**۸ صبح**
پایه دوازدهم دورهٔ دوم متوسطه		**تاریخ امتحان :۱۱ /۶/ ۱۳۹۹**
دانش آموزان روزانه، سراسرکشور درنوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		**مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu**

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۳۳	زیرا تضاد در یک امر است نه دو امر ۰/۵ (باد ، چراغ را بر می افروزد : متناقض نما است) ص ۱۶۳	۰/۵
۳۴	الف) ایهام ۰/۲۵ ص ۸۹ ب) تلمیح ۰/۲۵ ص ۳۶	۰/۵
۳۵	در ترکیب « خنده شیرین » دو حس « شنوایی » و « چشایی » به هم آمیخته اند . ۰/۵ ص ۱۱۴	۰/۵
۳۶	الف) اسلوب معادله ، استعاره ، مراعات نظیر (یک مورد) ۰/۲۵ ص ۱۱۵ ب) حسن تعلیل ، استعاره مکنیه ، تشخیص ، مراعات نظیر (یک مورد) ۰/۲۵ ص ۱۱۳	۰/۵
۳۷	آزادی خواهی ، مبارزه با ظلم و استبداد در شعر آشکار است . شاعر در رثای یاران مبارزش که در راه آزادی وطن به شهادت رسیده اند ، مرثیه سرایی می کند . توجه به مردم هم در شعرا او مشهود است ۰/۵ ص ۴۶	۰/۵
۳۸	شعر « اخوان ثالث » شعری اجتماعی است و حوادث زندگی مردم را در خود منعکس می کند. او زبانی« نمادین » دارد.۰/۵ ص۷۲	۰/۵
۳۹	الف) زبانی ۰/۲۵ ص ۹۶ ب) ادبی ۰/۲۵ ص ۹۷	۰/۵
۴۰	مفاعیلن ۰/۵ ص ۱۱۲	۰/۵
	" دربخش نقد و تحلیل ، نظر همکاران محترم صا ئب ا ست"	**۲۴**

همکاران ارجمند : خدا قوت ؛ از زحمات شما سپاسگزاریم